

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/06-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.Open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Ахлах аудитор П.Цэцэгдулам
Цахим хаяг: Tsetsegdulamp@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	9
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.....	9

Товчилсонүгийнжагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
МУЗГ	Монгол Улсын засгийн газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
МУЕА	Монгол улсын ерөнхий аудитор
ХХҮЕГ	Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний ерөнхий газар
НДЕГ	Нийгмийн даатгалын Ерөнхий газар
ХХҮГ	Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газар

2.АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139.
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.25 № 63
танай _____-ны № _____-Т

ХӨДӨЛМӨР, ХАЛАМЖИЙН
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГАЗРЫН ДАРГА
Х.АЛТАНТУЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Хөдөлмөр, эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Хөдөлмөр, эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санд Засгийн газрын 2023 оны 79 дүгээр тогтоолоор баталсан "Салбарын хяналт шалгалтын 2023 оны төлөвлөгөө"-ний дагуу хяналт шалгалт хийсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

МУЗГ-ын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн хүрээнд ажлын байрыг нэмэгдүүлж, ажил эрхлэлтийг дэмжих зорилгоор "Халамжаас Хөдөлмөрт бодлого"-ыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,469,604,928.00	2,059,934,768.30
33	АВЛАГА	1,469,604,928.00	2,059,934,768.30
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	7,567,250.00	90,036,865.30
335	Бусад авлага	1,462,037,678.00	1,968,897,903.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	1,462,037,678.00	1,968,897,903.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,469,604,928.00	1,968,897,903.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,469,604,928.00	2,059,934,768.30
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,469,604,928.00	2,059,934,768.30
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,469,604,928.00	2,059,934,768.30
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	930,410,144.00	1,462,037,678.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	539,194,784.00	597,897,090.30
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,469,604,928.00	2,059,934,768.30

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,688,135,000.00	1,928,651,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	840,000.00	1,928,651,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	840,000.00	1,928,651,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	840,000.00	837,133,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	840,000.00	173,448,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих		917,070,000.00
120009	Бусад орлого /үнэ төлбөргүй/		1,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,687,295,000.00	00,00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,687,295,000.00	00,00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,148,940,216.00	1,330,753,909.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,148,940,216.00	1,330,753,909.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,673,500.00	41,902,130.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,673,500.00	41,902,130.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,673,500.00	41,902,130.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	00,00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	00,00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	00,00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,145,266,716.00	1,288,851,779.70
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	445,027,340.00	576,243,004.70
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	445,027,340.00	576,243,004.70

Архангай аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	840,000.00	11,450,000.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	840,000.00	11,450,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	149,594,160.00	00,00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	149,594,160.00	00,00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	549,805,216.00	701,158,775.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	549,805,216.00	701,158,775.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	539,194,784.00	597,897,090.30
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	539,194,784.00	597,897,090.30

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,689,135,000.00	1,928,651,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,840,000.00	11,450,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,840,000.00	11,450,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,840,000.00	11,450,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	840,000.00	10,450,000.00
120009	Бусад орлого/үнэ төлбөргүй/		1,000,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	1,000,000.00	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,687,295,000.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,687,295,000.00	00.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,687,295,000.00	1,917,201,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,246,507,466.00	2,633,790,775
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,246,507,466.00	2,633,790,775
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,673,500.00	41,902,130.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,673,500.00	41,902,130.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,673,500.00	41,902,130.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	00.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	00.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	00.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,242,833,966.00	2,591,888,645.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,535,027,340.00	1,788,243,004.70
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	1,535,027,340.00	1,788,243,004.70
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	840,000.00	11,450,000.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	840,000.00	11,450,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	149,594,160.00	91,036,865.30
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	149,594,160.00	91,036,865.30
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	557,372,466.00	701,158,775.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	557,372,466.00	701,158,775.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	557,372,466.00	705,139,775.00
14	Бусад эх үүсвэр	557,372,466.00	705,139,775.00

Архангай аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	557,372,466.00	705,139,775.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00,00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00,00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00,00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,469,604,928.00	1,469,604,928.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,469,604,928.00	1,469,604,928.00
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,469,604,678.00	1,469,604,678.00
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,469,604,678.00	1,469,604,678.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-7,567,250.00	-7,567,250.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,462,037,678.00	1,462,037,678.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	597,897,090.30	597,897,090.30
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,059,934,768.30	2,059,934,768.30

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,917,201,000.00	1,830,145,134.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,917,201,000.00	1,830,145,134.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	53,600,000.00	41,902,130.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	53,600,000.00	41,902,130.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	53,600,000.00	41,902,130.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,863,601,000.00	1,788,243,004.70
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,863,601,000.00	1,788,243,004.70
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	1,863,601,000.00	1,788,243,004.70
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,917,201,000.00	1,917,201,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,917,201,000.00	1,917,201,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,917,201,000.00	1,917,201,000.00

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Зээлийн эргэн төлөлтийн байдлыг авч үзэх болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.